

AL·LEGAT PER CAN RICART

Na Blanca Palou de Comasema amb DNI 43030510V,
en nom i representació de l'associació cultural nau21,
amb domicili a efectes de notificacions en el carrer Santa Magdalena, número 13, pis 3r, porta
1a, de Barcelona (codi postal 08012),

MANIFESTA:

Al·legacions a la "**Modificació del Pla de millora urbana de la Unitat d'Actuació 1 del Pla especial de reforma interior del sector del Parc Central. Preservació del recinte de Can Ricart**"

nau21, 12 de juliol de 2006

INTRODUCCIÓ

L'associació cultural nau21 ha sorgit del moviment ciutadà que ha promogut la modificació del pla [1] . En aquest sentit, **valorem, en principi, que l'Ajuntament hagi reconsiderat la seva posició inicial i es plantegi un gir substancial.**

El nostre punt de vista està recollit a:

- **'Una mirada de Can Ricart feta des de nau21'** [2]
- i **'Can Ricart, proposta de Pla d'usos i activitats'**, document de síntesi elaborat per la Plataforma Salvem Can Ricart [3]

L'associació cultural nau21 ha fet l'anàlisi de la nova proposta que promou l'Ajuntament de Barcelona, Districte d'activitats 22@bcn, sobre la documentació publicada [4] i amb tot el que s'ha dit i hem escoltat a les tres reunions que han tingut lloc entre la Plataforma Salvem Can Ricart i l'Ajuntament (13 de gener, 31 de gener i 3 d'abril de 2006).

AL·LEGACIONS

1.

nau21 afirma el valor del procés participatiu, d'un nou municipalisme basat en la democràcia participativa. La participació ciutadana és un dret fonamental de la ciutadania i tindria que ser un principi inspirador de l'Administració municipal [5]. Tanmateix, a l'arrel del conflicte, no resolt encara a dia d'avui, trobem la manca d'un procés participatiu acceptat i respectat per l'Ajuntament. **La iniciativa ciutadana ha estat menystinguda per l'Ajuntament i això ha tingut un enorme cost social, cultural i econòmic que gairebé ha dut a l'extinció a aquest emblemàtic i prometedor espai.**

L'Ajuntament defensa que "el text aprovat pel plenari va passar per cinc períodes d'exposició pública i en cap moment va rebre al·legacions que el qüestionessin". Això no és cert. Com a mínim, amb data 28 de setembre de 2004, es varen presentar al·legacions [6]. Com es pot comprovar, **d'haver estat ateses aquestes al·legacions ens trobariem en un altre escenari.** Per això ens preguntem si es repetirà la història.

Per a fer una ciutat per a tots/es i avançar en la convivència, **caldrà aclarir 'les impunitats no resoltes' en aquest procés** [7]. Urbanisme no hauria de rimar amb urbanitat? No fem estudis d'impacte pels arbres i els ocells? Perquè no els fem per les persones? Perquè no es va fer amb Can Ricart?

Hem de denunciar que la nova proposta de l'Ajuntament ja aprovada no s'ha posat a la disposició de nau21, ni de cap altre dels integrants de la Plataforma Salvem Can Ricart, malgrat que formalment el tràmit d'informació pública va començar amb la publicació d'un anunci en el Butlletí Oficial de la Província de Barcelona, de 20 de maig 2006. Fins a la reunió del 14 de juny de 2006, no va ser clar per a la Plataforma que, paral·lelament a la presentació del Pla Especial de Patrimoni Industrial del Poblenou ja s'havia aprovat el planejament de Can Ricart, sense passar tampoc pel plenari del consell municipal, en una resolució de despatx signada pel 1er tinent d'alcalde (Expedient 06PC1225). Aquest fet **ha reduït notablement les possibilitats de defensa.** A això se suma la circumstància que el període d'informació pública coincideix amb un temps de forta incidència vacacional (juny-juliol). Entenem que aquestes formes d'actuació municipal no s'avenen amb el foment de la democràcia participativa.

2.

nau21 entén Can Ricart com un patrimoni viu, és a dir, com un conjunt orgànic i indestriable entre les edificacions, les persones i els usos. Durant un segle i mig, el conjunt ha evolucionat d'una forma admirable; convertint la seva adaptabilitat en una característica identitària [2]. Tanmateix l'actuació municipal, mitjançant la societat 22@, ha qüestionat greument aquesta evolució. **Els danys ocasionats en les edificacions i a la vida del recinte són directament proporcionals als habitants i activitats foragitats de Can Ricart. Excloure del projecte a l'indústria és hipotecar el futur de Can Ricart.** Com hem mostrat abastament, hi ha hagut una retroalimentació, provada i molt prometedora, entre el recinte, el teixit productiu i el teixit creatiu.

Cal valorar en la proposta definitiva que l'hibridació i potenciació d'usos, i la seva imbricació en el teixit ciutadà més ampli, és garantia d'un espai viu, obert, productiu, en xarxa... un espai del s.XXI

Per tot això **demanem una valoració d'aquest patrimoni, tant dels elements arquitectònics i urbanístics com de les persones i activitats que han donat vida al recinte;** una revaloració no sotmesa a la lògica del 'reciclatge del sòl urbà' ni als alts i baixos de les campanyes electorals, en les antípodes del revisionisme urbà. **Volem la màxima protecció pel conjunt íntegre de Can Ricart,** en els termes expressats des de la Plataforma Salvem Can Ricart.

En aquest sentit, **cal contemplar els usos temporals de Can Ricart,** durant el període de definició i rehabilitació, per a aturar l'actual degradació, que compromet seriosament les edificacions, i per a continuar amb el procés de recuperació pública de l'espai, endegat per la ciutadania la primavera de l'any passat. En particular, considerem que cal promoure els usos relacionats amb el debat ciutadà sobre el futur de l'espai. I per a començar en aquest camí suggerim obrir - en els edificis disponibles de la plaça d'entrada i a la plaça mateixa, per exemple - un fòrum permanent d'exposició i debat sobre Can Ricart.

3.

Si Barcelona vol continuar gaudint de prestigi internacional com a centre creatiu i cultural necessita d'una base de professionals independents - artesans, artistes, creadors i d'altres - que facin possible una atmosfera cultural, artística, 'bohèmia', creativa... Tenint en compte que les actuacions urbanístiques que han afectat el Poblenou en els darrers anys han comportat la desaparició de la gran majoria d'espais útils per a la producció creativa [8], **nau21 proposa conservar i potenciar a Can Ricart aquests espais per a activitats creatives.**

La proposta actual parla d'una ampliació però, per contra, **el sostre proposat per l'Ajuntament retalla la superfície que venia sent utilitzada amb aquesta finalitat a Can Ricart** (el que ocupaven AXA/Can Font a la nau 21, Hangar, Flea i Nave7, sense comptar amb Musikomuna, que ocupava un edifici que es considera fora del recinte històric, i tampoc el que temporalment va ocupar DrapArt). Considerem que, **com a mínim, s'ha de recuperar el sostre existent amb anterioritat** i, més concretament, demanem de forma explícita recuperar també per a la producció creativa la simbòlica nau 21 del recinte (a l'edifici incendiat de la Torre del Rellotge).

En aquest sentit, volem recordar que "nau21 té com finalitat la creació i posta en marxa de la nau 21 de Can Ricart, com un centre de producció obert, d'intercanvi i de diàleg, destinat a projectes que requereixen de la col·laboració de diferents disciplines i de creadors dispersos. Un centre de recursos i de trobada per a a totes les disciplines entorn de la Ciència, l'Art i la Tecnologia." **La proposta municipal, en lloc de tenir en compte aquesta reivindicació cultural d'arrel ciutadana, suprimeix un centre de producció cultural contemporani i experimental, un laboratori urbà per a la creació, per un equipament cultural com el que significa l'anomenat Museu de Les Llengües sortit del Fòrum 2004. Entenem que, per garantir la riquesa cultural de la ciutat, s'ha de mantenir l'equilibri entre les iniciatives ciutadanes i els recursos i l'oferta cultural de l'Administració pública.**

Per tot això i pel futur de la qualitat de vida i de la prosperitat de la ciutat, **exigim una re-consideració de la proposta unilateral de l'Ajuntament.** És aquí, a Can Ricart, i ara, que hi ha una oportunitat per començar a definir un nou model de ciutat, una ciutat que realment bategui amb i per les persones que l'habiten.

NOTES

[1]

nau21

nau21 és un “projecte d'arrel ciutadana, col.laborativa i independent que conforma una estructura de nodes creatius (individuals o col·lectius) que posa en xarxa per poder donar un servei als creadors (en ciències, art i tecnologies) de la ciutat”

<http://nau21.net/>

[2]

'Una mirada de Can Ricart feta des de nau21' (gener 2006)

http://nau21.net/media/print/060131_dossier_canricart_s.pdf

[3]

'Can Ricart, proposta de Pla d'usos i activitats' (25 de febrer de 2006)

<http://www.salvemcanricart.org/modules.php?op=modload&name=Downloads&file=index&req=getit&lid=35>

[4]

documentació analitzada:

- **Expedient 06PC1225**, publicat al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona, número 120, de 20 de maig 2006, pàgines 21 i 22.

<https://bop.diba.cat/temp/05-061209999.pdf>

- **Modificació del Pla de millora urbana de la Unitat d'Actuació 1 del Pla especial de reforma interior del sector del Parc Central.**

Preservació del recinte de Can Ricart (expedient 06PC1225/àmbit 22@0060)

<http://www.bcn.es/urbanisme/exp/catala/22@0060.htm>

- **Projecte de conservació de Can Ricart**, 4 d'abril 2006

<http://www.socialistes.org/media/000000132500/000000132575000000119490.pdf>

- **Pla Especial de Reforma Interior del sector Parc Central**

<http://www.bcn.es/22@bcn/cata/planesyproyectos/plan22@/municipal/1/1-4.html>

- **Conservem Can Ricart, Revitalitzem el Poblenou**

<http://www.bcn.es/urbanisme/canricart/canricart.htm>

[5]

normes reguladores de la participació ciutadana

aprovades pel consistori municipal el 22 de novembre de 2002

<http://www.bcn.es/participacio/catala/pdf/normesreguladores.pdf>

[6]

Al·legacions setembre 2004 – Parc Central Poble Nou

“Salvador Clarós i Ferret, amb DNI núm. 46.030.936, en nom de l'Associació de Veïns i Veïnes de Poblenou, amb domicili al carrer Pallars, 277, de Barcelona, Manuel Pascual López, amb DNI núm. 35.039.755, en nom de C.E.R. Cooperativa Bac de Roda, Eduardo Lanuza Segura, amb DNI núm. 37.574.563, en nom de l'A.VV. Gran Via-Espronedada-Perú i Josep Saldaña Cavallé, amb DNI núm. 46.319.721, de Parc Central Park, en Jordi Rodríguez i Valdés, amb DNI núm. 36.215.469, en nom de la Comunitat de Propietaris i Agrupació Recreativa del Grup Civit,

EXPOSEN

Que en data 29 de juliol del 2004 ha estat publicada l'aprovació inicial de la Modificació puntual del Pla General Metropolità per l'ajust de sòls d'equipament, zones verdes i serveis tècnics al sector de Parc Central de Poblenou.

Pel present escrit i dins del tràmit d'informació pública formulen les següents

AL·LEGACIONS

Primera.- Es coneguda la posició de diverses entitats del barri davant la desaparició del Patrimoni industrial del Poblenou, posada de manifest en diverses ocasions a l'Ajuntament, al que s'ha proposat l'elaboració d'un pla de patrimoni industrial del Poblenou.

Can Ricart és un dels conjunts del qual ha estat demanat el l'estudi dels elements que el conformen (edificacions, passatges, placetes, etc.), per tal delimitar quins són els que cal preservar i evitar que l'actuació urbanística prevista en el PMU de Parc Central no comporti la pèrdua d'aquest referent històric. En aquest sentit entenem que l'actuació prevista ha de prioritzar la remodelació dels edificis i adaptar la nova ordenació a la preexistent.

Considerem necessari l'elaboració de l'esmentat estudi amb la participació d'una comissió representativa d'entitats del barri. Mentrestant, entenem que cal suspendre la tramitació de la Modificació del PGM proposada

Segona.- L'actuació prevista en el PMU del Parc Central comporta el tancament de la majoria de les indústries actualment que estan situades en el seu àmbit. No tenim constància que, en aquest cas, s'hagi respectat l'acord subscrit pel 22 @ amb l'A.VV. Poblenou arran del PERI Llacuna, d'incloure en els plans urbanístics que es desenvolupessin en l'àmbit del 22 @, la necessitat de relocalitzar les activitats que siguin compatibles amb els usos de la zona, per tal de mantenir l'estructura productiva i social existent en el barri. Si no estem errats, hi ha aproximadament 60 empreses que podrien trobar-se en la situació de tancar, sense que s'hagi fet esment de la possibilitat de relocalització en l'àmbit del PMU Parc Central.

Entenem que cal suspendre el procés endegat i, atès el compromís adquirit per l'empresa 22 @, s'ofereixi la possibilitat de relocalització a les activitats afectades que siguin compatibles amb els usos de la zona, opció que haurà de reflectir-se en la normativa del PMU Parc Central.

Tercera.- Atès que la definició dels vials que afectarien la superfície i funcionalitat del parc no està encara resolta, atès que aquest és un tema que preocupa molt les entitats veïnals, creïem que no és pot considerar definitiva l'actual distribució del parc.

Quart.- Qualificació dels equipaments com a 7@, en lloc de 7b, posa en mans de particulars l'ús d'1/3 del sostre de l'equipament a activitats productives privades. El sòl del Parc Central que ara es qualifica com 7@ no està dins de l'àmbit delimitat per la Modificació del Pla General en el sector 22@, aprovat l'any 2000, sinó que està en el PERI Diagonal – Poblenou, per la qual cosa li correspondria la qualificació de 7b.

Per tot això,
SOL·LICITEM

Que, sigui admès el present escrit, acordi l'estimació de les al·legacions efectuades, resolgui la suspensió del tràmit iniciat i incorpori les propostes aquí formulades al document de la Modificació puntual del Pla General Metropolità per l'ajust de sòls d'equipament, zones verdes i serveis tècnics al sector de Parc Central de Poblenou.

Barcelona, 28 de setembre de 2004”

[7]

Medalla FAD a la Plataforma Salvem Can Ricart

“La Junta Directiva del Foment de les Arts Decoratives concedeix la Medalla FAD a la Plataforma Salvem Can Ricart per la seva constant tasca per evitar l'enderroc del complex fabril de Can Ricart, conservant per a la ciutat aquesta interessant peça del patrimoni industrial i fer-la reviure. Alhora, reconeix la seva capacitat d'agrupar esforços i esperances de col·lectius heterogenis (des d'industrials a veïns, d'artistes a historiadors), al voltant d'un objectiu comú, demostrant que es pot fer ciutat creant sinergies i obrint els projectes urbans als ciutadans.”

I aquest és el text llegit a l'entrega del premi el 27 d'abril de 2006:

"Per molts dels afectats de 'Can Ricart', el viatge d'aquest últim any, tant plè, tant dens en moments intensíssims i -sobretot- en idees i persones, sembla que de moment, s'ha acabat.

Tot plegat, ja sabeu de com ens ha amoïnat i ens amoïna haver perdut la batalla de les persones. De les persones que perfèiem la particularíssima xarxa social a Can Ricart: erem més de 250 entre creadors, artesans i treballadors que hem anat desapareixent sota la voracitat del pretès urbanisme (pel que fa a la urbanitat) del nostre Consistori tant i tant sord i orb masses vegades.

Massa sovint penso en el preu -massa alt - que em pagat els què hi erem. I en les impunitats no resoltes.

Tal i com ens escrivia algú desde Berkeley, divendres passat: "clarament no és fàcil, però la història ens ha mostrat que el poder de les paraules ha pogut més que el dels incendis"

Ara és ara.

Ens queda -és clar- per endavant la batalla per el recinte i pels nous usos: el futur -en definitiva-

I com que és el que ens queda, em d'estar per això ara.

Probablement, la solució que es doni al que ara coneixem com Parc Central-Can Ricart i, per extensió, a l'eix patrimonial Pere IV (La Escocesa, Ca l'Alier...), assenyalarà un abans i un després a la nostra ciutat. Can Ricart és paradigmàtic del que pot ser i el que vol ser Barcelona.

És la gent la qui dona vida als barris, la que, en un treball de generacions, ha anat tramant el teixit de la vida urbana. A Can Ricart-Parc Central hem vist foragitar veïns de tota la vida, i una eliminació de indústries i espais industrials - i amb ells els tallers artístics - que malmet el potencial per una nova economia creativa; una política de 'terra cremada' que fa malbé una aposta de futur en complicitat amb els ciutadans.

Tenim l'oportunitat, i la responsabilitat, tots plegats, ciutadans i servidors públics, de reconsiderar com fem ciutat, d'entendre d'altre manera la renovació urbanística. És l'hora d'obrir a la ciutat un procés de participació ciutadana, autèntic, lleial, pel bé comú. Obrim ja les portes de Can Ricart a la ciutat, establim-hi allí una taula de treball i un debat d'idees fonamentat entre tots els agents que tenen alguna cosa que dir sobre aquest espai que volem de convivència.

L'Ajuntament no hauria de tancar en fals aquest assumpte, per l'habitual via burocràtica administrativa. La conservació íntegra del conjunt, tant material com intangible, que intenta recollir el pla d'usos presentat, és una ocasió única de diàleg i d'esperança. No la perdem!

Moltes gràcies a tots!"

[8]

Can Font envia un SOS al sector cultural:

La cultura a les escombraries. Artistes de Can Ricart al carrer.

15 de setembre de 2005

“Recorden el premi Goya al decorat de “El embrujo de Shangai” de Trueba? I les joguines que decoren el Aeromàgic del Tibidabo?. Potser tinguin en ment el festival a l'aire lliure de Xinacittà sobre cinema d'animació, o el bon sabor que els va deixar una exposició sobre “La volta al món a Madrid” o qualsevol altra en la galeria La Xina A.R.T. Però és possible que siguin més aficionats al teatre i hagin assistit a l'última obra de Carlos Santos. Siguin quines siguin les seves aficions cal que sàpiguen que en totes les esmentades i tantes d'altres que podríem incloure, hi han participat en elements importants una serie d'artistes que tenen un lloc en comú; Can Font. Aquest espai ha acollit des de l'any 1994 alguns dels tallers i professionals que han col·laborat en tots aquests exemples de creació. Més de 10 anys d'activitat contínua, i invisible per a molts, que ara es veu amenaçada pel nou pla urbanístic 22@ que afecta a tot el recinte de Can Ricart.

Can Ricart, el recinte industrial més antic que queda en actiu a Barcelona, des de la seva construcció en 1853, està amenaçat per la renovació urbanística que afecta al barri del Poblenou. Els plans de l'Ajuntament preveuen transformar el conjunt en oficines i un hotel i expulsar a les empreses i treballadors que durant tants anys han realitzat la seva activitat en el recinte. Els murs d'aquest recinte han vist passar centenars d'artistes que han afavorit l'existència d'una activitat pluridisciplinar entre les indústries i els creadors donant lloc a un ric entramat social, afegint valor al conjunt patrimonial.

Dintre del pla 22@ l'espai de Can Font apareix catalogat com equipament cultural gestionat per l'Ajuntament el contingut del qual encara no ha estat definit. Fins que això ocorri, els 25 artistes que componen l'associació AXA/Can Font es troben en un limb legal i en el centre d'un escenari ocupat pel marquès de Santa Isabel, propietari del recinte de Can Ricart, i l'Ajuntament, futur gestor de l'espai, en cadascun dels extrems. Els missatges que arriben de cadascun d'aquests interlocutors sobre la responsabilitat de l'espai són contradictoris. Mentre que el Marquès assegura ser l'actual propietari de l'espai de Can Font i insta als artistes a abandonar el lloc, l'Ajuntament informava el passat 19 de juliol als artistes a través de l'Associació d'Artistes Visuals de Catalunya que es responsabilitzava de l'espai i dels artistes fins que es decidís la destinació final de l'equipament. Els intents dels artistes per dialogar amb els responsables municipals per aclarir la seva situació i obrar en conseqüència no han estat atesos fins al moment.

Per aquesta raó, Can Font fa una crida a tots els agents del sector cultural per a sol·licitar el seu suport públic en la defensa dels espais creatius dintre de la ciutat i detenir l'incessant procés d'exili artístic que està vivint Barcelona.” Moltes gràcies a les més de 200 persones i entitats que heu respost a la crida feta des de Can Font

Llistat de suport a la defensa dels espais creatius:

<http://visquem.citymined.org/d/?q=node/9>